Rapport om kunnskapsgrunnlaget for sosial innovasjon 3

Funn fra den første spørreundersøkelsen i ESIC blant yrkesutøvere, undervisere og studenter

Undersøkelsesperiode: 1. september 2025 til 31. mars 2026

Co-funded by the European Union

Medfinansiert av EU. De synspunktene og meningene som uttrykkes, er imidlertid bare forfatternes egne og gjenspeiler ikke nødvendigvis synspunktene og meningene til Den europeiske union eller Det europeiske forvaltningsorganet for utdanning og kultur (EACEA). Verken EU eller EACEA kan holdes ansvarlig for dem

Denne rapporten er publisert med økonomisk støtte fra Europakommisjonen (EACEA). Informasjonen i denne publikasjonen er forfatternes egen og gjenspeiler ikke nødvendigvis Europakommisjonens offisielle oppfatning.

Tilskuddsavtale	ERASMUS-EDU-2022-PI-ALL-INNO – Plan for sektorsamarbeid om ferdigheter
Prosjekt	101111846 — ESIC
Prosjekttittel	Allianse som fremmer kompetanseutvikling for sosialøkonomi – European Social Innovation Campus
Koordinator	DIAK – Diaconia University of Applied Sciences
Leveranse	D2.2 Kunnskapsrapport 3
Formidlingsnivå	Offentlig

Redaktører: Dr. Dries Couckuyt, Odisee University of Applied Sciences

Siste revisjon: september 2026

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse
1. Sammendrag 1
2. Hvorfor disse kompetansene er viktige 3
2.1 Formål og målgruppe 3
2.2 Kompetanserammeverket 3
2.3 Den første undersøkelsesrundens rolle 4
3. Forståelse av kunnskapsgrunnlaget 5
3.1 Hvem som deltok 5
3.2 Hva vurderingene betyr 6
3.3 Kvalitetskontroller og analyser 7
3.4 Hvordan tolke geografiske mønstre og mønstre mellom gruppene 8
4. Hva respondentene rapporterer om dagens situasjon 9
4.1 Yrkesutøvere: betydningen for deres egne roller 9
4.2 Undervisere: betydningen i egne kurs eller utdanningsprogrammer 10
4.3 Studenter: opplevd støtte fra utdanningen til kompetanseutvikling 11
4.4 Et felles diskusjonstema, men med ulike kunnskapsgrunnlag 12
5. Blikk fem år fram i tid 13
5.1 Forståelser av forskjellene mellom framtidige og nåværende vurderinger 13
5.2 Yrkesutøvere: digitale, anvendte og juridiske temaer 13
5.3 Undervisere: framtidig betydning og muligheter for praktisk anvendelse 14
5.4 Studenter: forventninger om videre kompetanseutvikling 15
5.5 Høye vurderinger og forskjeller mellom respondentene 16
6. Fra funn til prioriteringer for diskusjon 18
6.1 En deskriptiv matrise 18
6.2 Anvendelse av matrisen på resultatene 19
6.2.1 Yrkesutøvere 19
6.2.2 Undervisere 19
6.2.3 Studenter 20
6.3 Ansvarlig bruk av matrisen 21
7. Hva funnene kan bety i praksis 22
7.1 Gjør observasjonene om til lokale problemstillinger 22
7.2 Yrkesutøvere: Knytt funnene til det praktiske arbeidet 23
7.3 Undervisere: vurder læringsmulighetene, ikke bare temalisten 24
7.4 Studenter: konkretiser forventningene til kompetanseutvikling 24

Co-funded by
the European Union

7.5 Støtteorganisasjoner: utform en forholdsmessig respons 25
8. Hva som fortsatt er usikkert, og hva som skjer videre 26
8.1 Hvorfor gap-analyse mellom interessentgrupper fortsatt er begrenset 26
8.2 Andre begrensninger for tolkningen 26
8.3 Styrking av neste undersøkelsesrunde 27
9. Konklusjoner og videre utforskning 28
Kilder og videre lesning 28

Co-funded by
the European Union

1. Sammendrag

Hvilke kompetanser er viktige for dem som arbeider med sosial innovasjon, dem som underviser i det, og dem som lærer om det? Hvilke områder forventer de vil få økt betydning eller utvikle seg videre? Den første spørreundersøkelsen i European Social Innovation Campus (ESIC) gir et innledende kunnskapsgrunnlag for å drøfte disse spørsmålene.

Denne rapporten presenterer svar fra 148 yrkesutøvere, 93 undervisere og 151 studenter, til sammen 392 respondenter som besto oppmerksomhetskontrollene. De vurderte 35 utsagn om kompetanse, både ut fra dagens situasjon og med tanke på situasjonen om fem år. Funnene beskriver deltakerne i undersøkelsen. De gir ikke grunnlag for å anslå holdningene eller kompetansen til alle som arbeider med sosial innovasjon, eller til studentbefolkningen i Europa som helhet.

De tre gruppene bidrar med utfyllende perspektiver. Yrkesutøverne vurderte hvor viktige de ulike kompetansene er for deres egne roller. Underviserne vurderte hvor viktige de ulike kompetansene er i deres egne kurs eller utdanningsprogrammer. Studentene vurderte i hvilken grad utdanningen deres hadde hjulpet dem med å utvikle disse kompetansene, og i hvilken grad de forventet at den ville bidra til dette i framtiden. Til sammen gir disse utfyllende perspektivene grunnlag for å undersøke samsvar og mulige forskjeller mellom behovene i praksisfeltet, prioriteringene innen utdanning og studentenes kompetanseutvikling.

Analysen viser tre hovedfunn.

For det første gir svarene et bredt grunnlag for å diskutere læring og praksis innen sosial innovasjon. Yrkesutøverne vurderer tillitsbygging og en inkluderende innstilling som noe av det viktigste i dag. Underviserne vurderer teamarbeid, en inkluderende innstilling og innovativ tenkning som særlig viktig. Studentene oppgir at utdanningen i relativt stor grad bidrar til å utvikle en inkluderende innstilling og kompetanse i teamarbeid. Disse mønstrene framhever betydningen av samarbeid og mellommenneskelige relasjoner i sosial innovasjon. De viser imidlertid ikke at gruppene har tilsvarende kompetanse, eller at utdanningstilbudene dekker alle behov.

For det andre peker svarene om framtidige behov på områder det kan være nyttig å undersøke nærmere. For samtlige kompetanser er gjennomsnittsskåren for framtiden høyere enn gjennomsnittsskåren for dagens situasjon i hver av de tre gruppene. Blant yrkesutøvere og undervisere er forskjellene størst for enkelte kompetanser knyttet til digitalisering og teknologi. Blant studentene skiller systemtenkning, samarbeid på tvers av sektorer, bærekraftsorientering, økosystemutvikling og involvering av målgrupper seg ut. For studentene gjenspeiler disse forskjellene forventninger om ytterligere støtte og kompetanseutvikling gjennom utdanningen. De bør ikke tolkes som prognoser for etterspørselen etter arbeidskraft i arbeidsmarkedet.

Co-funded by the European Union

For det tredje gir den første undersøkelsesrunden et utgangspunkt for beslutninger basert på lokale forhold og videre datainnsamling. Fordelingen mellom landene og sammensetningen av deltakergruppene er ujevn. Rapporten bruker derfor resultatene fra deltakergruppene som utgangspunkt for å reise spørsmål om læreplaner og praksis, samtidig som den unngår å rangere landene eller hevde at det er kompetansemangel i Europa som helhet. En grundig analyse av forskjeller mellom interessentgrupper innad i de enkelte landene er fortsatt et mål, men datagrunnlaget i denne undersøkelsen er ikke tilstrekkelig til å gjennomføre en slik analyse på en pålitelig måte.

Rapportens praktiske bidrag er et sett med kunnskapsbaserte diskusjonspunkter. De som arbeider med utvikling av studieplaner, kan undersøke i hvilken grad læringsmulighetene dekker kompetansene som framheves her. Yrkesutøvere og støtteorganisasjoner kan vurdere hvordan disse læringsmulighetene henger sammen med konkrete arbeidsoppgaver, organisatoriske rammebetingelser og behovene i lokalsamfunnet. Studentene kan bidra med eksempler på hvordan læringen støtter kompetanseutviklingen deres, og på områder der ytterligere læringsmuligheter ville vært nyttige. Slike diskusjoner kan føre til mindre endringer som er begrunnet i lokale behov, og som man deretter kan evaluere effekten av.

ESIC-rapporten om kompetansebehov gir tilgang til interaktive resultater samt lenker til nedlastbare data og dokumentasjon. Ved videre utforsking av resultatene bør man kontrollere at populasjonen, filtrene og dataversjonen som brukes, samsvarer med utvalget av respondenter i denne rapporten som besto oppmerksomhetskontrollene.

Co-funded by
the European Union

2. Hvorfor disse kompetansene er viktige

2.1 Formål og målgruppe

I denne rapporten viser sosial innovasjon til nye ideer, produkter, tjenester eller tilnærminger som tar sikte på å dekke sosiale behov. Kompetanse omfatter de ferdighetene, kunnskapene og holdningene som er relevante for dette arbeidet. Rapporten bruker begrepet «kompetansekunnskap» i denne brede betydningen: kunnskapsgrunnlag som kan hjelpe mennesker med å ta informerte beslutninger om læring og kompetanseutvikling.

Rapporten er rettet mot yrkesutøvere, undervisere, studenter og organisasjoner som støtter sosial innovasjon. En yrkesutøver kan bruke funnene til å vurdere hvilke kompetanser som er relevante for en bestemt rolle eller et prosjekt. En underviser kan bruke dem til å gjennomgå læringsmål og muligheter for praktisk anvendelse av kunnskapen. En student kan bruke dem til å sette ord på hvilke områder vedkommende ønsker å utvikle seg innenfor. En støtteorganisasjon kan bruke dem til å strukturere en diskusjon som omfatter disse ulike perspektivene.

Forskningsrammeverket knytter sammen kompetanser som anses som viktige i praksis, prioriteringer innen utdanning og studentenes opplevelse av egen kompetanseutvikling. Gap-analysen undersøker mulige avvik mellom perspektivene til disse ulike interessentgruppene, som utfyller hverandre. Formålet er å identifisere områder som bør undersøkes nærmere, og legge til rette for dialog mellom praksisfeltet og utdanningssektoren, snarere enn å betrakte forskjeller i vurderingene som et direkte mål på manglende kompetanse.

Rapporten foreskriver ikke en standardisert studieplan som skal gjelde i alle sammenhenger. Den tilbyr et felles begrepsapparat og et sett med observasjoner som leserne kan vurdere opp mot sine egne forhold.

2.2 Kompetanserammeverket

Spørreundersøkelsen omfatter 35 utsagn om kompetanse innen samarbeid, digitale aktiviteter, økosystemer, entreprenørskap, innovasjon, ledelse, læring, styring, drift, personlig utvikling og bærekraft. Prosjektets eksisterende rammeverk bygger på faglitteratur og kvalitativt forskningsarbeid. ESICs tidligere publikasjon Explaining competence clusters presenterer det teoretiske grunnlaget, blant annet hvordan konteksten påvirker kompetansebehovene.

Co-funded by the European Union

Vedlegg A inneholder beskrivelser av kompetansene og de konseptuelle kategoriene de tidligere var inndelt i. Kategoriene bidrar til å systematisere materialet. De er ikke dimensjoner som er statistisk validert gjennom den første spørreundersøkelsen, og rapporten slår ikke sammen enkeltutsagnene i kategoriene til samlede skårer. Hver kompetanse analyseres separat.

Dette skillet er viktig i praksis. En overordnet kategori som «digital kompetanse» kan danne grunnlag for diskusjon, men spørreundersøkelsen skiller mellom digital kompetanse, mediekompetanse og spesifikk teknologikompetanse. De kan ha ulike bruksområder, og en vurdering av én av dem bør ikke uten videre overføres til de andre.

2.3 Den første undersøkelsesrundens rolle

Den første undersøkelsesrunden er den første innsamlingen av spørreundersøkelsesdata i dette forskningsprosjektet. Den gir et første bilde av deltakergruppenes nåværende oppfatninger og forventninger til framtiden. Senere sammenlignbare undersøkelsesrunder kan gi ytterligere kunnskap om hvorvidt disse mønstrene vedvarer eller endrer seg.

Vurderingene av begge tidsperspektivene i denne rapporten ble samlet inn i løpet av samme undersøkelsesperiode. Svarene om situasjonen om fem år gjenspeiler forventningene respondentene hadde på undersøkelsestidspunktet. De er ikke basert på observasjoner gjort fem år senere.

Co-funded by
the European Union

3. Forståelse av kunnskapsgrunnlaget

3.1 Hvem som deltok

Analysen tar utgangspunkt i et kvalitetssikret, samlet datasett med 425 besvarelser. Hovedfunnene er basert på de 392 besvarelsene som er registrert som godkjent etter oppmerksomhetskontrollene. Tabell 1 viser analyseprosessen fordelt på grupper.

Tabell 1. Besvarelser i det kvalitetssikrede datasettet og det endelige analyseutvalget

Målgruppe	Kvalitetssikret datasett	Ekskludert på grunnlag av oppmerksomhetskontrollen	Inkludert i analysen
Yrkesutøvere	152	4	148
Undervisere	99	6	93
Studenter	174	23	151
Sum	425	33	392

Utgangstallet er antall registreringer i det kvalitetssikrede datasettet som ble levert. Det er ikke et mål på hvor mange som ble invitert til å delta, eller hvor mange som åpnet spørreundersøkelsen.

Prosjektets distribusjonsstrategi var basert på bruk av partnere og nettverk. Det er ikke fastslått hvor mange som totalt ble invitert til å delta, og derfor oppgis ingen svarprosent. Utvalgsstørrelsen alene er ikke tilstrekkelig til å fastslå om utvalget er representativt. Funnene er deskriptive resultater for utvalget som deltok i undersøkelsen.

Respondentene oppga at de var bosatt i 15 navngitte land. Seks valgte «Annet», og tre hadde ikke oppgitt noe land. Den geografiske fordelingen er konsentrert om et begrenset antall land: Spania står for 134 besvarelser og Norge for 50. Fordelingen på land varierer også mellom gruppene. For eksempel er 89 av de 151 studentene bosatt i Spania. Et samlet resultat for studentgruppen vil derfor i betydelig grad være preget av forholdene i Spania. Vedlegg C inneholder en oversiktstabell der land med få respondenter er slått sammen i større kategorier.

Co-funded by the European Union

3.2 Hva vurderingene betyr

Alle de tre spørreundersøkelsene brukte de samme kompetanseutsagnene og en sjupunkts svarskala. Spørsmålene var tilpasset hver gruppes rolle innenfor studiens rammeverk for samsvar, som vist i tabell 2.

Tabell 2. Vurderingsrammer for nåtid og framtid

Målgruppe	Nåtidsperspektiv	Framtidsperspektiv	Skalaens ytterpunkter
Yrkesutøvere	Hvor viktig kompetansen er for respondentens egen rolle innen sosial innovasjon i dag	Forventet betydning av kompetansen for denne rollen om fem år	1: Slett ikke viktig; 7: Helt avgjørende
Undervisere	Hvor viktig kompetansen er i respondentens eget kurs eller utdanningsprogram, sett i lys av dagens innhold og læringsmål	Forventet betydning av kompetansen i dette kurset eller utdanningsprogrammet om fem år	1: Slett ikke viktig; 7: Helt avgjørende
Studenter	I hvilken grad kurset eller utdanningsprogrammet hittil har bidratt til å utvikle kompetansen	I hvilken grad respondenten forventer at kurset eller utdanningsprogrammet vil bidra til å videreutvikle kompetansen i løpet av de neste fem årene	1: Slett ikke; 7: Svært mye

Instruksjonene til studentene beskriver også nåtidsperspektivet som i hvilken grad de allerede føler seg trygge på området. Studentenes vurderinger kombinerer dermed en vurdering av hvor mye støtte de får gjennom utdanningen, med en vurdering av egen kompetanseutvikling eller mestringsfølelse. De utgjør ikke et uavhengig mål på kompetansenivået.

De tre perspektivene utfyller hverandre og gjenspeiler bevisst de ulike gruppenes roller. Ved å sammenligne dem kan man identifisere mulige gap mellom prioriteringer i praksisfeltet, prioriteringer innen utdanning og opplevd kompetanseutvikling. Slike forskjeller må tolkes i lys av konteksten. De er ikke direkte mål på kompetansenivå eller hvor effektiv utdanningen er. I hele rapporten presenteres resultatene i rekkefølgen

Co-funded by the European Union

yrkesutøvere, undervisere og studenter, med angivelse av vurderingsrammen for hver gruppe.

3.3 Kvalitetskontroller og analyser

Spørreundersøkelsene inneholdt kontrollspørsmål som instruerte respondentene om hvordan de skulle svare, såkalte oppmerksomhetskontroller. Denne rapporten bruker det eksisterende bestått/ikke bestått-feltet i det kvalitetssikrede datasettet som kriterium for inklusjon. At respondentene oppfyller dette kriteriet, reduserer én mulig bekymring knyttet til oppmerksomheten deres under besvarelsen. Det dokumenterer imidlertid ikke at alle svarene er korrekte, eller at utvalget er representativt.

Hver respondent vurderte 35 kompetanser to ganger: én gang ut fra dagens situasjon og én gang ut fra forventningene til situasjonen om fem år. Dette gir 70 vurderinger per respondent. Kontrollene av analyseutvalget avdekket ingen manglende verdier, ikke-numeriske oppføringer eller vurderinger utenfor skalaen fra 1 til 7. Alle rapporterte kompetanseresultater er utelukkende basert på besvarelser som besto oppmerksomhetskontrollene.

For hver kompetanse og gruppe oppsummerer rapporten vurderingene av dagens situasjon, forventningene til framtiden og forskjellen mellom disse vurderingene for hver enkelt respondent. Rapporten bruker gjennomsnitt til å beskrive gjennomsnittlige vurderinger og standardavvik til å vise hvor mye svarene varierer. Hele svarfordelingen sammenfattes ikke i én enkelt skår for kompetanse innen sosial innovasjon. Vedlegg B viser resultatene for alle de 35 kompetanseutsagnene for hver gruppe, mens vedlegg C forklarer beregningene.

Figurene viser utvalgte kompetanseutsagn med høye vurderinger eller store forskjeller mellom nåværende og framtidige vurderinger. Utvalget er basert på de numeriske resultatene, og eventuelle likestilte verdier ved utvalgsgrensen er inkludert. Disse illustrerer mønstrene i utvalget og utgjør ikke statistisk fastsatte rangeringer av kompetansenes betydning. Små forskjeller mellom kompetanseutsagnene bør ikke alene være avgjørende for prioriteringene.

Co-funded by the European Union

3.4 Hvordan tolke geografiske mønstre og mønstre mellom gruppene

Ved å slå sammen svar fra flere land kan man beskrive hvem ESIC har nådd ut til. Det eliminerer ikke forskjeller i sosialøkonomiske strukturer, utdanningsmiljøer, sektorer eller institusjonelle rammebetingelser. Samlede resultater for gruppene påvirkes av hvilke land og kontekster respondentene kommer fra.

Derfor omtaler rapporten mønstrene i hver gruppe som perspektiver innenfor utvalget. Den tilskriver ikke forskjellene i de samlede resultatene utelukkende det å tilhøre en bestemt målgruppe. Fordelingen mellom landene viser hvor besvarelsene kom fra, men sier ikke noe om landenes prestasjoner.

Co-funded by
the European Union

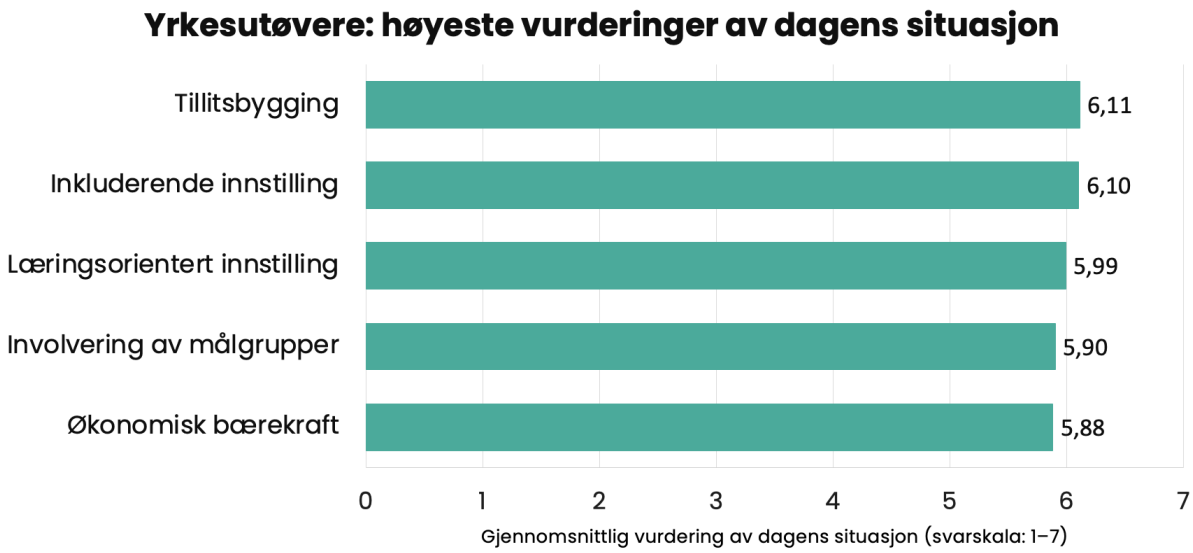
4. Hva respondentene rapporterer om dagens situasjon

4.1 Yrkesutøvere: betydningen for deres egne roller

Blant yrkesutøverne som deltok, varierer gjennomsnittsvurderingene av de 35 kompetansene fra 4,78 til 6,11. Tillitsbygging og en inkluderende innstilling får de høyeste gjennomsnittsskårene, begge på rundt 6,10. En læringsorientert innstilling, involvering av målgrupper og økonomisk bærekraft er også blant de fem høyest vurderte kompetansene.

Disse resultatene viser at relasjoner, åpenhet, læring, involvering og økonomisk kontinuitet alle er relevante temaer i diskusjonen om arbeid med sosial innovasjon. En praktisk tolkning er at teknisk prosjektgjennomføring bør ses i sammenheng med relasjonene og arbeidsbetingelsene som gjør den mulig.

Spørreundersøkelsen kartlegger imidlertid hvor viktige kompetansene er, ikke hvor godt respondentene utfører disse aktivitetene. Høye vurderinger viser hvilke aspekter ved arbeidet som verdsettes. De viser ikke at yrkesutøverne allerede har disse kompetansene, eller at de har tilstrekkelige ressurser til å anvende dem.

Utvalg som besto oppmerksomhetskontrollene: n = 148. Betydning for respondentens egen rolle.
De fem høyeste plasseringene; likestilte verdier er inkludert. Deskriptive resultater for utvalget.

Figur 1. Betydning for yrkesutøvernes roller i dag. X-aksen viser gjennomsnittsvurderingene av dagens situasjon på en viktighetsskala fra 1 til 7, mens y-aksen viser de fem høyest vurderte kompetansene. Utvalg: 148 yrkesutøvere som besto oppmerksomhetskontrollene. Verdiene er deskriptive gjennomsnitt avrundet til

Co-funded by the European Union

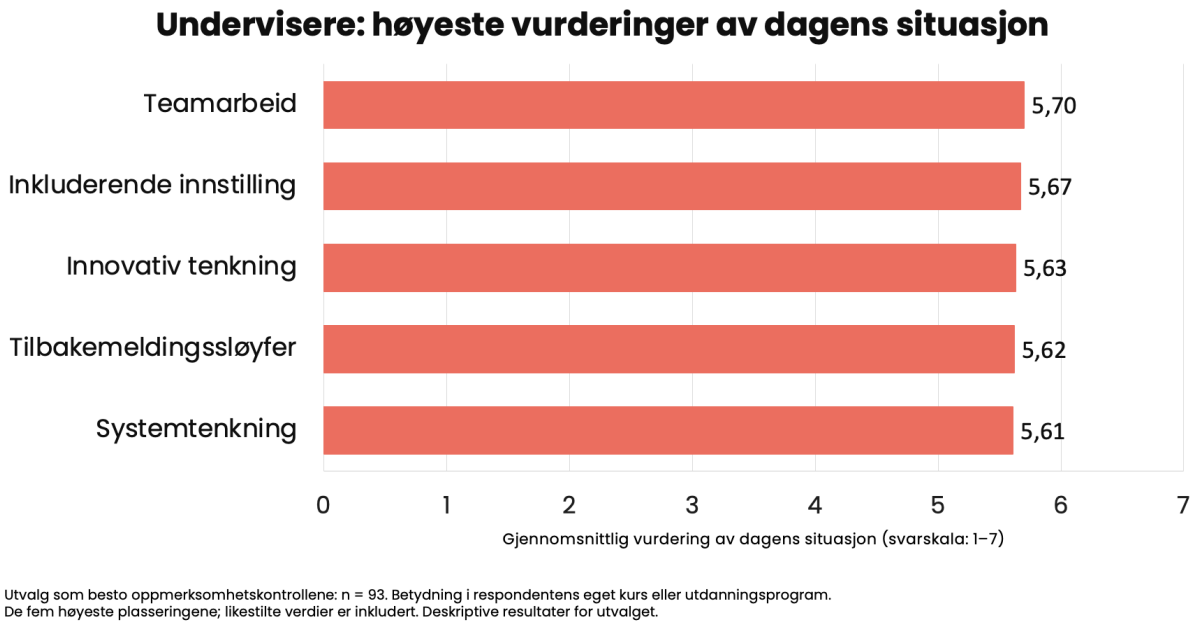
to desimaler. Figuren måler ikke kompetansenivå eller nasjonale prioriteringer. De fullstendige resultatene finnes i vedlegg B.

4.2 Undervisere: betydningen i egne kurs eller utdanningsprogrammer

Blant underviserne som deltok, varierer gjennomsnittsvurderingene av dagens situasjon fra 4,37 til 5,70. Teamarbeid, en inkluderende innstilling, innovativ tenkning, tilbakemeldingssløyfer og systemtenkning har de høyeste gjennomsnittsskårene.

Disse kompetansene tyder på at utdanningen legger vekt på samarbeid, kreativ problemløsning, refleksjon over erfaringer og forståelse av sammenhenger. De gir et nyttig utgangspunkt for å undersøke sammenhengen mellom de planlagte læringsmålene og aktivitetene som gjør det mulig for studentene å utvikle disse kompetansene.

Vurderingene uttrykker undervisernes syn på hvor viktige kompetansene er i deres egne utdanningstilbud. De viser ikke hvor mye undervisningstid som settes av til disse kompetansene, hvilke pedagogiske metoder som brukes, eller hvor godt studentene lærer. For å fastslå dette må man innhente data om selve kurset eller utdanningsprogrammet.

Utvalg som besto oppmerksomhetskontrollene: n = 93. Betydning i respondentens eget kurs eller utdanningsprogram.
De fem høyeste plasseringene; likestilte verdier er inkludert. Deskriptive resultater for utvalget.

Figur 2. Betydning i undervisernes kurs eller utdanningsprogrammer i dag. X-aksen viser gjennomsnittsvurderingene av dagens situasjon på en viktighetsskala fra 1 til 7, mens y-aksen viser de fem høyest vurderte kompetansene. Utvalg: 93 undervisere

Co-funded by the European Union

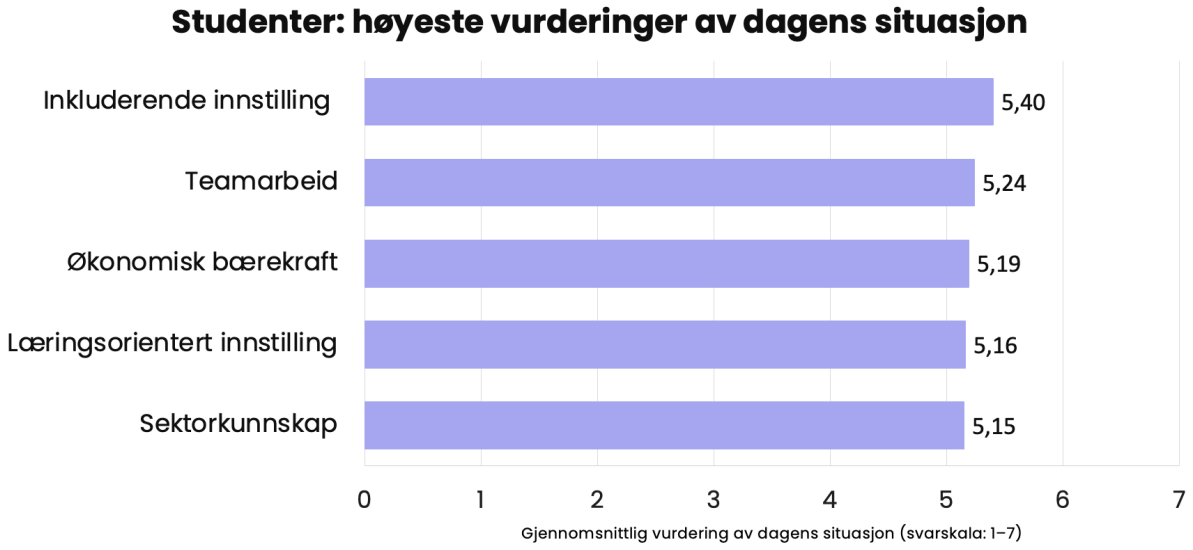
som besto oppmerksomhetskontrollene. Verdiene er avrundet til to desimaler. Figuren viser opplevd betydning, ikke undervisningskvalitet eller studentenes læringsutbytte.

4.3 Studenter: opplevd støtte fra utdanningen til kompetanseutvikling

Blant studentene som deltok, varierer gjennomsnittsvurderingene av dagens situasjon fra 4,56 til 5,40. En inkluderende innstilling har den høyeste gjennomsnittsskåren, etterfulgt av teamarbeid, økonomisk bærekraft, en læringsorientert innstilling og sektorkunnskap.

Disse svarene viser hvilke kompetanseområder studentene opplever at utdanningen gir relativt god støtte til å utvikle. De kan danne grunnlag for en diskusjon om hvilke læringserfaringer studentene opplever som nyttige, og hvordan disse erfaringene henger sammen med praksis innen sosial innovasjon.

Studentenes svar tilfører et læringsperspektiv til rammeverket for samsvar. De beskriver studentenes opplevelse av støtte fra utdanningen og egen kompetanseutvikling, og kan ses i sammenheng med prioriteringene som yrkesutøvere og undervisere rapporterer. Den ujevne representasjonen av de ulike gruppene innenfor hvert land i den første undersøkelsesrunden begrenser muligheten for å analysere disse sammenhengene på en pålitelig måte på lokalt nivå.

Utvalg som besto oppmerksomhetskontrollene: n = 151. Opplevd støtte fra utdanningen til å utvikle kompetanse.
De fem høyeste plasseringene; likestilte verdier er inkludert. Deskriptive resultater for utvalget.

Figur 3. Studentenes nåværende opplevelse av støtte fra utdanningen. X-aksen viser gjennomsnittsvurderingene på en skala fra 1 til 7 av i hvilken grad utdanningen har bidratt til å utvikle kompetansen, mens y-aksen viser de fem høyest vurderte

Co-funded by the European Union

kompetansene. Utvalg: 151 studenter som besto oppmerksomhetskontrollene. Verdiene er avrundet til to desimaler. Dette er selvrapporteringer, ikke uavhengig vurderte kompetansenivåer.

4.4 Et felles diskusjonstema, men med ulike kunnskapsgrunnlag

En inkluderende innstilling er blant kompetansene som vurderes høyest i alle de tre gruppene. Teamarbeid framheves særlig av undervisere og studenter, mens tillitsbygging får den høyeste vurderingen blant yrkesutøverne. Dette gjør samarbeids- og relasjonskompetanse til et nyttig tema for dialog mellom praksisfeltet og utdanningssektoren.

Sammenfallet i temaer gir grunnlag for å undersøke hvordan disse kompetansene forstås og utvikles i ulike sammenhenger. Det beviser ikke at forventninger, utdanningstilbud og læringsutbytte er i samsvar med hverandre. En meningsfull lokal diskusjon vil samle de berørte aktørene og undersøke konkrete eksempler fra arbeid, læring og vurdering.

Co-funded by
the European Union

5. Blikk fem år fram i tid

5.1 Forståelser av forskjellene mellom framtidige og nåværende vurderinger

For samtlige kompetanser er gjennomsnittsvurderingen for framtiden høyere enn for dagens situasjon i hver av de tre gruppene. Gjennomsnittsforskjellene varierer fra 0,20 til 0,68 poeng for yrkesutøvere, fra 0,31 til 0,67 poeng for undervisere og fra 0,57 til 0,86 poeng for studenter. Dette er forskjeller mellom to svar som ble samlet inn i den første undersøkelsesrunden.

For yrkesutøvere og undervisere indikerer en positiv forskjell at de forventer at kompetansen vil bli viktigere i deres egen arbeidssituasjon eller utdanningssammenheng. For studentene indikerer det at de forventer større støtte fra utdanningen eller videre kompetanseutvikling i framtiden. Et positivt gjennomsnitt for en gruppe betyr ikke at hver enkelt respondent ga kompetansen en høyere vurdering for framtiden.

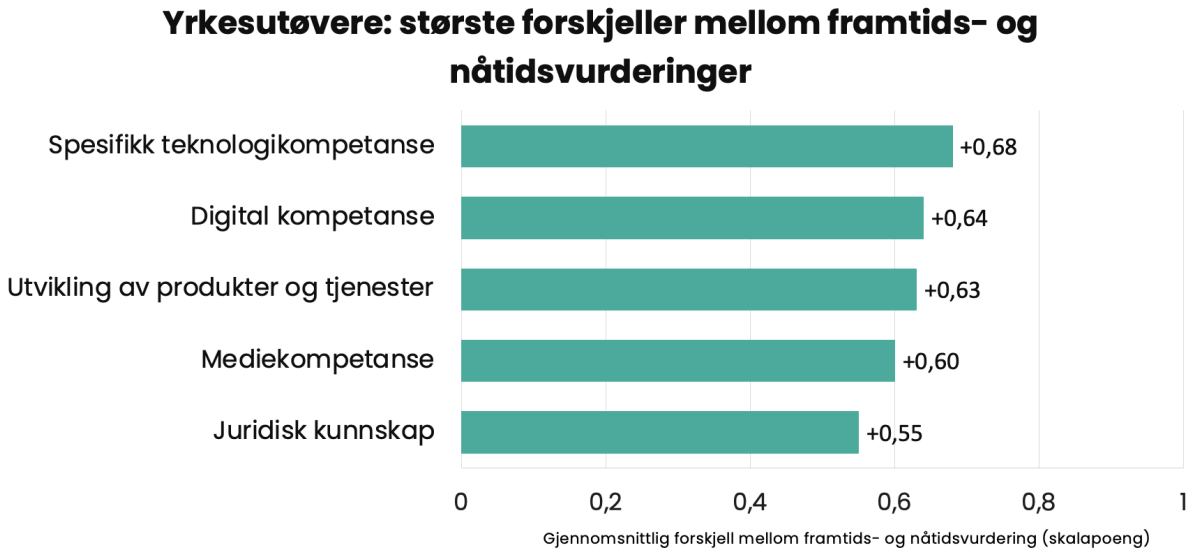
Begrepet «forskjell mellom framtids- og nåtidsvurdering» brukes bevisst. Spørreundersøkelsen måler ikke et objektivt kompetansegap, bekrefter ikke at et framtidig behov vil oppstå, og fastslår heller ikke at et kurs bør utvide omfanget av en kompetanse tilsvarende forskjellen i vurderingene.

5.2 Yrkesutøvere: digitale, anvendte og juridiske temaer

Spesifikk teknologikompetanse har den største gjennomsnittsforskjellen blant yrkesutøverne, med en økning fra 5,31 i dag til 5,99 i framtiden, tilsvarende 0,68 poeng. Digital kompetanse og utvikling av produkter og tjenester følger etter, med forskjeller på henholdsvis 0,64 og 0,63 poeng. Mediekompetanse og juridisk kunnskap utgjør de to siste av de fem største forskjellene.

Samlet sett gir disse kompetansene grunnlag for å reflektere over verktøyene, de praktiske utviklingsaktivitetene, kommunikasjonskanalene og den juridiske forståelsen som vil være relevant i framtidig arbeid. De angir ikke hvilke teknologier, medieplattformer eller juridiske temaer respondentene hadde i tankene. Beslutninger om innhold bør derfor ta utgangspunkt i arbeidsoppgavene og rammebetingelsene i den aktuelle sammenhengen.

Co-funded by the European Union

Utvalg som besto oppmerksomhetskontrollene: n = 148. Betydning for respondentens egen rolle.
De fem høyeste plasseringene; likestilte verdier er inkludert. Deskriptive resultater for utvalget. Begge vurderingene ble registrert i den første undersøkelsesrunden.

Figur 4. Forventede endringer i kompetansenes betydning for yrkesutøvere. X-aksen viser forskjellen mellom gjennomsnittlig framtidsvurdering og gjennomsnittlig nåtidsvurdering, målt i skalapoeng. Y-aksen viser de fem største forskjellene. Utvalg: 148 yrkesutøvere som besto oppmerksomhetskontrollene. Begge vurderingene gjelder kompetansens betydning for respondentens egen rolle. Dette er forventninger som ble registrert i den første undersøkelsesrunden, ikke observerte endringer over tid.

5.3 Undervisere: framtidig betydning og muligheter for praktisk anvendelse

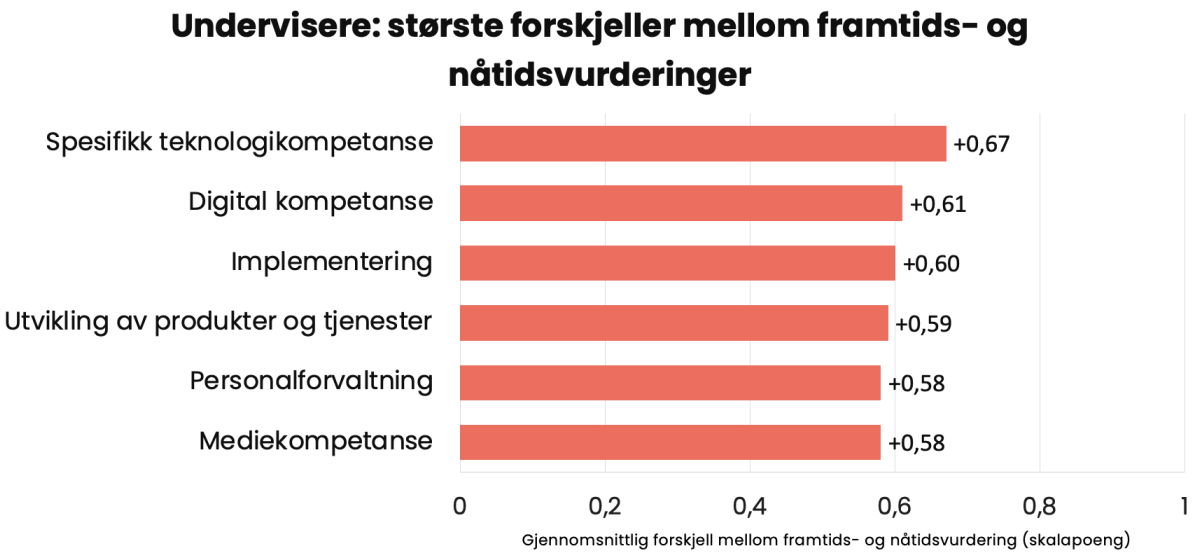
Spesifikk teknologikompetanse og digital kompetanse viser også de største forskjellene blant underviserne, med henholdsvis 0,67 og 0,61 poeng. Implementering følger med 0,60 poeng, og utvikling av produkter og tjenester med 0,59 poeng. Personalforvaltning og mediekompetanse deler den neste plasseringen, med 0,58 poeng.

Disse resultatene reiser spørsmål om hvordan utdanningsprogrammer kombinerer digital kunnskap med muligheter til å iverksette ideer, utvikle tjenester og arbeide med mennesker. De viser ikke at disse områdene mangler i dagens utdanningstilbud. Underviserne kan allerede anse disse områdene som viktige, samtidig som de forventer at betydningen vil øke.

Implementering illustrerer hvorfor framtidsvurderinger og nåværende vurderinger bør ses i sammenheng. Den nåværende gjennomsnittsskåren for implementering ligger over medianen for undervisernes vurderinger av kompetansene, samtidig som

Co-funded by the European Union

forskjellen mellom framtids- og nåtidsvurderingen også er relativt stor. Oppmerksomheten bør ikke begrenses til kompetanser som har lave nåværende vurderinger.

Utvalg som besto oppmerksomhetskontrollene: n = 93. Betydning i respondentens eget kurs eller utdanningsprogram.
De fem høyeste plasseringene; likestilte verdier er inkludert. Deskriptive resultater for utvalget. Begge vurderingene ble registrert i den første undersøkelsesrunden.

Figur 5. Forventede endringer i kompetansenes betydning for undervisere. X-aksen viser forskjellen mellom gjennomsnittlig framtids- og nåtidsvurdering, målt i skalapoeng. Y-aksen viser de fem største forskjellene, blant annet begge kompetansene som deler femteplassen. Utvalg: 93 undervisere som besto oppmerksomhetskontrollene. Vurderingene gjelder kompetansenes betydning i respondentens eget kurs eller utdanningsprogram. De måler ikke mangler i undervisningstilbudet.

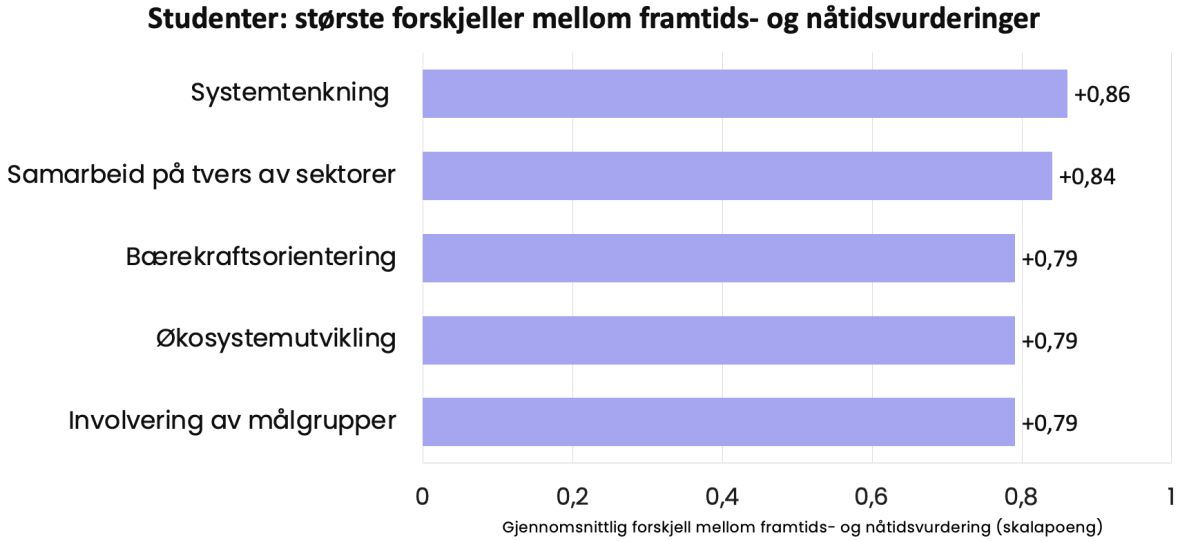
5.4 Studenter: forventninger om videre kompetanseutvikling

Systemtenkning viser den største forskjellen blant studentene, med en økning fra 4,94 i dag til 5,80 i framtiden, tilsvarende 0,86 poeng. Samarbeid på tvers av sektorer følger etter med 0,84 poeng. Bærekraftsorientering, økosystemutvikling og involvering av målgrupper utgjør de tre siste av de fem største forskjellene, med forskjeller på omtrent 0,79–0,80 poeng.

Disse svarene tyder på forventninger om videre kompetanseutvikling innen systemforståelse, samarbeid på tvers av fagområder, involvering av mennesker og kobling av sosial innovasjon til bærekraft. De gir grunnlag for å spørre studentene hvilke erfaringer som vil hjelpe dem med å se og anvende disse sammenhengene i praksis.

Co-funded by the European Union

Tolkningen må begrenses til utdanningssammenhengen. En større forskjell blant studentene kan gjenspeile en forventning om at læringen vil fortsette over tid. Det er ikke et tegn på at det vil bli stilt større krav til denne kompetansen i et bestemt yrke, eller at det nåværende utdanningsprogrammet ikke har gitt studentene tilstrekkelig kompetanse.

Utvalg som besto oppmerksomhetskontrollene: n = 151. Opplevd støtte fra utdanningen til å utvikle kompetanse. De fem høyeste plasseringene; likestilte verdier er inkludert. Deskriptive resultater for utvalget. Begge vurderingene ble registrert i den første undersøkelsesrunden.

Figur 6. Studentenes forventninger om ytterligere støtte fra utdanningen og videre kompetanseutvikling. X-aksen viser forskjellen mellom gjennomsnittlig framtids- og nåtidsvurdering, målt i skalapoeng, mens y-aksen viser de fem største forskjellene. Utvalg: 151 studenter som besto oppmerksomhetskontrollene. Framtidsspørsmålet gjelder hvor mye studentene forventer at utdanningen vil bidra til kompetanseutviklingen deres om omtrent fem år. Det ber ikke studentene om å forutsi etterspørselen etter kompetansen i arbeidsmarkedet.

5.5 Høye vurderinger og forskjeller mellom respondentene

Respondentene valgte ofte høye skårer, særlig når de vurderte situasjonen fem år fram i tid. Tabell 3 viser hvor ofte respondentene valgte 6 eller 7 på skalaen. Den viser også hvor mye svarene varierer, ved hjelp av et mål kalt standardavvik (SD). En lavere standardavvik betyr at svarene var mer like.

Co-funded by the European Union

Tabell 3. Høye vurderinger og variasjoner mellom respondentene for de 35 kompetansene

Målgruppe	Nåtidsvurderinger på 6 eller 7	Framtidsvurderinger på 6 eller 7	Gjennomsnittlig standardavvik for nåtidsvurderingene	Gjennomsnittlig standardavvik for framtidsvurderingene
Yrkesutøvere	59 %	75 %	1,26	1,10
Undervisere	51 %	65 %	1,62	1,47
Studenter	40 %	63 %	1,52	1,38

Prosentandelene og standardavvikene beregnes for hver kompetanse og deretter som gjennomsnitt på tvers av de 35 kompetansene. Prosentandelene er avrundet til hele tall, og standardavvikene til to desimaler. Gruppene består av 148 yrkesutøvere, 93 undervisere og 151 studenter. Tabell 2 forklarer hva hver gruppe vurderte.

Framtidsvurderingene var mer samstemte enn nåtidsvurderingene i alle de tre gruppene. Dette skyldes imidlertid delvis at skalaen har en øvre grense: Når mange velger skårer nær 7, er det mindre rom for variasjon i svarene.

Det viktigste er at en kompetanse som ligger nær bunnen av rangeringen, ikke nødvendigvis er uviktig. Mange kompetanser fikk høye vurderinger, og små forskjeller mellom gjennomsnittsskårene bør ikke alene være avgjørende for prioriteringene.

Co-funded by the European Union

6. Fra funn til prioriteringer for diskusjon

6.1 En deskriptiv matrise

Prioriteringsmatrisen kombinerer gjennomsnittsskåren for dagens situasjon med gjennomsnittsforskjellen mellom framtids- og nåtidsvurderingen for hvert kompetanseutsagn. Hver gruppe har sine egne skillelinjer: medianen av gjennomsnittsskårene for de 35 kompetansene i dagens situasjon og medianen av forskjellene for de 35 kompetansene. Hver kompetanse plasseres i én av fire kvadranter.

Tabell 4 viser matrisens oppbygning. Fra venstre mot høyre øker nåtidsvurderingen, mens forskjellen mellom framtids- og nåtidsvurderingen øker nedenfra og opp. «Høyere» og «lavere» viser til medianene for den aktuelle gruppen. Matrisen er et verktøy for å strukturere diskusjonen, ikke en test som avgjør hvilke kompetanser det bør investeres i.

Tabell 4. Hvordan de fire kvadrantene er plassert, og hvordan de kan brukes

Forskjell mellom framtids- og nåtidsvurdering	Lavere nåtidsvurdering	Høyere nåtidsvurdering
Større forskjell	Undersøk hvor det kan være nyttig med økt oppmerksomhet eller flere læringsmuligheter. En lavere vurdering av dagens betydning er ikke et tegn på lavt kompetansenivå.	Undersøk hvordan et område som allerede vurderes høyt, kan videreutvikles. Høy betydning er ikke ensbetydende med at behovene er dekket.
Mindre forskjell	Undersøk hvor relevant kompetansen er i den aktuelle konteksten før den eventuelt nedprioriteres. Den relative plasseringen betyr ikke at kompetansen er uviktig.	Ta hensyn til kontinuitet og kontekst. En mindre forventet forskjell viser ikke at dagens tilbud eller kompetansenivå er tilstrekkelig.

For studentene viser «nåtidsvurdering» til opplevd støtte fra utdanningen, mens forskjellen viser forventninger om ytterligere støtte eller kompetanseutvikling. For yrkesutøvere og undervisere viser aksene til kompetansenes betydning i deres egen arbeidssituasjon eller utdanningssammenheng. Hver matrise beskriver nåtids- og

Co-funded by the European Union

framtidsperspektiver innenfor én og samme gruppe. Dette er noe annet enn en gap-analyse som sammenligner yrkesutøvere, undervisere og studenter.

6.2 Anvendelse av matrisen på resultatene

De følgende oppsummeringene viser alle fire kvadrantene for hver gruppe. Hver celle viser det totale antallet kompetanser i den aktuelle kvadranten og to eksempler til illustrasjon. Eksemplene er de to kompetansene med høyest gjennomsnittlig framtidsvurdering i den aktuelle kvadranten, basert på uavrundede verdier. Ved helt like verdier er kompetansene oppført i alfabetisk rekkefølge. Denne konsekvente utvalgsregelen gjør oppsummeringene oversiktlige, men fastslår ikke hvilke kompetanser det bør investeres i. De fullstendige listene finnes i vedlegg C.

6.2.1 Yrkesutøvere

Nåtidsvurderingen viser hvor viktig kompetansen er for respondentens egen rolle. Fra venstre mot høyre øker nåtidsvurderingen. Fra bunnen og opp øker forskjellen mellom framtids- og nåtidsvurderingen. Begge skillelinjene representerer medianverdiene for denne gruppen.

Tabell 5. Yrkesutøvere: kvadrantoversikt med utvalgte eksempler

Forskjell mellom framtids- og nåtidsvurdering	Lavere nåtidsvurdering	Høyere nåtidsvurdering
Større forskjell	13 kompetanser. Eksempler: Utvikling av produkter og tjenester; samarbeid på tvers av sektorer.	6 kompetanser. Eksempler: Økonomisk bærekraft; systemtenkning.
Mindre forskjell	4 kompetanser. Eksempler: Selvinnsikt; sektorkunnskap.	12 kompetanser. Eksempler: Inkluderende innstilling; tillitsbygging.

6.2.2 Undervisere

Nåtidsvurderingen viser hvor viktig kompetansen er i respondentens eget kurs eller utdanningsprogram. Fra venstre mot høyre øker nåtidsvurderingen. Fra bunnen og opp øker forskjellen mellom framtids- og nåtidsvurderingen. Begge skillelinjene representerer medianverdiene for denne gruppen.

Tabell 6. Undervisere: kvadrantoversikt med utvalgte eksempler

Co-funded by the European Union

Forskjell mellom framtids- og nåtidsvurdering	Lavere nåtidsvurdering	Høyere nåtidsvurdering
Større forskjell	11 kompetanser. Eksempler: Utvikling av produkter og tjenester; ledelse av innovasjonsprosesser.	7 kompetanser. Eksempler: Innovativ tenkning; implementering.
Mindre forskjell	6 kompetanser. Eksempler: Anvendelse av innovativ kunnskap; entreprenørkunnskap.	11 kompetanser. Eksempler: Systemtenkning; tilbakemeldingssløyfer.

6.2.3 Studenter

Nåtidsvurderingen viser opplevd støtte fra utdanningen og kompetanseutvikling. Fra venstre mot høyre øker nåtidsvurderingen. Fra bunnen og opp øker forskjellen mellom framtids- og nåtidsvurderingen. Begge skillelinjene representerer medianverdiene for denne gruppen.

Tabell 7. Studenter: kvadrantoversikt med utvalgte eksempler

Forskjell mellom framtids- og nåtidsvurdering	Lavere nåtidsvurdering	Høyere nåtidsvurdering
Større forskjell	11 kompetanser. Eksempler: Systemtenkning; bærekraftsorientering.	9 kompetanser. Eksempler: Teamarbeid; samarbeid på tvers av sektorer.
Mindre forskjell	6 kompetanser. Eksempler: Implementering; digital kompetanse.	9 kompetanser. Eksempler: Inkluderende innstilling; økonomisk bærekraft.

Co-funded by the European Union

6.3 Ansvarlig bruk av matrisen

Klassifiseringen avhenger av de relative plasseringene. To svært like kompetanser kan ligge på hver sin side av en medianlinje, mens to kompetanser i samme kvadrant kan ha merkbart forskjellige skårer. Likestilte verdier plasseres på den høyere siden. De oppgitte verdiene er avrundet, så verdier som framstår som like, kan også skjule en liten numerisk forskjell.

Gjennomsnittsvurderingen for dagens situasjon inngår også i beregningen av forskjellen mellom framtids- og nåtidsvurderingen. De to aksene er derfor matematisk forbundet. Kombinert med den øvre skalagrensen på 7 kan dette gi kompetanser med lavere nåtidsvurdering større rom for en større forskjell. Matrisen bør alltid tolkes i sammenheng med nåtids- og framtidsverdiene, ikke som en selvstendig bekreftelse på at et behov ikke er dekket.

Før en kvadrant brukes som grunnlag for en beslutning, bør man vurdere om kompetansen er relevant i den aktuelle sammenhengen, hvilke holdepunkter som finnes for dagens praksis eller læring, og om det foreslåtte tiltaket står i rimelig forhold til behovet. Plasseringen i en kvadrant er et utgangspunkt for denne vurderingen.

Co-funded by
the European Union

7. Hva funnene kan bety i praksis

7.1 Gjør observasjonene om til lokale problemstillinger

De følgende forslagene er praktiske tolkninger av funnene fra spørreundersøkelsen. De er ikke testet som tiltak i denne studien. Formålet er å hjelpe leserne med å gå fra et observert mønster til et spørsmål som kan utforskes sammen med de berørte aktørene.

Tabell 8. Fra spørreundersøkelsens funn til mulige lokale tiltak

Tema	Observasjon fra spørreundersøkelsen	Spørsmål til lokal diskusjon	Mulig tiltak som bør vurderes lokalt
Samarbeid og relasjonsarbeid	En inkluderende innstilling er blant de høyest vurderte kompetansene i dagens situasjon i alle tre gruppene, mens tillitsbygging får den høyeste vurderingen blant yrkesutøverne.	Hvor får studenter og yrkesutøvere øve på inkludering, samarbeid og relasjonsbygging?	Gå gjennom en eksisterende aktivitet eller et prosjekt for å identifisere muligheter for samarbeid og refleksjon over erfaringene.
Digitale og teknologirelaterte aktiviteter	Spesifikk teknologikompetanse og digital kompetanse viser relativt store forskjeller mellom framtids- og nåtidsvurderingene blant yrkesutøvere og undervisere.	Hvilke konkrete verktøy og arbeidsoppgaver er relevante her, og hvilken støtte trenger folk for å kunne bruke dem?	Identifiser et begrenset antall oppgaver som er relevante lokalt, og vurder deretter om eksisterende opplæring og støtte dekker behovene knyttet til dem.
Iverksetting av ideer	Utvikling av produkter og tjenester viser relativt store forskjeller mellom framtids- og nåtidsvurderingene blant yrkesutøvere og undervisere. Implementering skiller seg også ut blant underviserne.	Får studentene følge en idé gjennom utvikling, implementering og tilbakemelding?	Undersøk om en prosjektbasert aktivitet kan knytte disse fasene til en reell kontekst.

Co-funded by the European Union

Tema	Observasjon fra spørreundersøkelsen	Spørsmål til lokal diskusjon	Mulig tiltak som bør vurderes lokalt
Systemer, bærekraft og involvering	Disse temaene framheves i studentenes forventninger om ytterligere støtte fra utdanningen og videre kompetanseutvikling.	Hvilke erfaringer hjelper studentene med å forstå sammenhenger og samarbeide med berørte grupper?	Diskuter mulighetene for en systemanalyseøvelse eller et samarbeidsprosjekt med studenter og relevante samarbeidspartnere.
Juridisk kunnskap og entreprenørskapskunnskap	Juridisk kunnskap er blant kompetansene med størst forskjell mellom framtids- og nåtidsvurderingene hos yrkesutøverne. Juridisk kunnskap og entreprenørskapskunnskap ligger i studentenes kvadrant for lavere nåtidsvurdering og større forskjell mellom framtids- og nåtidsvurderingen.	Hvilke beslutninger i den lokale konteksten krever denne kunnskapen?	Kartlegg disse beslutningene og identifiser relevant veiledning eller fagkompetanse tilpasset den aktuelle konteksten.

Tabellen fastslår ikke at noen av utdanningsprogrammene mangler disse aktivitetene. Den peker på spørsmål som bør undersøkes nærmere. Hvis et utdanningsprogram allerede dekker et tema godt, kan det være mest hensiktsmessig å videreføre eller dokumentere tilnærmingen framfor å legge til mer innhold.

7.2 Yrkesutøvere: Knytt funnene til det praktiske arbeidet

Yrkesutøvere kan ta utgangspunkt i et prosjekt, en rolle eller en arbeidsoppgave i organisasjonen og identifisere hvilke kompetanser som kreves. Deretter kan erfaringene sammenlignes med spørreundersøkelsens nåtidsvurderinger og mønstre knyttet til forventningene til framtiden. Dette gir mer nyttig innsikt enn å bruke rangeringen fra utvalget som en standard for alle organisasjoner.

Et team som for eksempel ønsker å styrke den digitale kompetansen, kan skille mellom ferdighetene som kreves for å bruke dagens verktøy, ferdighetene som trengs

Co-funded by the European Union

for en planlagt tjeneste, og de organisatoriske ressursene som er nødvendige for å støtte begge deler. Opplæring kan bidra til å dekke noen av disse behovene, men tid, tilgang og organisatoriske rammebetingelser kan være like viktige. Den første undersøkelsesrunden gir ikke grunnlag for å fastslå hvilken forklaring som er relevant.

7.3 Undervisere: vurder læringsmulighetene, ikke bare temalisten

Undervisere kan bruke rammeverket til å undersøke hvor studentene møter en kompetanse, hvor de anvender den, og hvordan de får tilbakemelding. At en kompetanse er oppført i en emneplan, er ikke det samme som at studenten får mulighet til å anvende den i en meningsfull sammenheng.

Funnene gir grunnlag for å undersøke hvordan samarbeidsbaserte, digitale, systemorienterte og praktisk rettede aktiviteter henger sammen innenfor et utdanningsprogram. De gir ikke grunnlag for å legge til en egen modul for hver kompetanse som framheves. En helhetlig læringsaktivitet kan utvikle flere kompetanser samtidig, og prioriteringene bør gjenspeile utdanningsprogrammets formål og studentenes behov.

7.4 Studenter: konkretiser forventningene til kompetanseutvikling

Studentenes framtidsrettede svar kan brukes til å undersøke hvordan de selv ser for seg videre kompetanseutvikling. Hvilke erfaringer ville hjelpe dem med å involvere interessenter, forstå systemer eller anvende bærekraftsprinsipper? Hvilke eksempler fra den nåværende utdanningen deres er allerede nyttige?

Disse spørsmålene kan gi studentene en konstruktiv rolle i refleksjonen over læreplanen. Studentenes egenrapportering bør ses i sammenheng med konkrete eksempler på læring, tilbakemeldinger og vurdering, framfor å behandles som direkte mål på læringsutbytte.

Co-funded by the European Union

7.5 Støtteorganisasjoner: utform en forholdsmessig respons

Støtteorganisasjoner kan samle yrkesutøvere, undervisere og studenter til diskusjon om et begrenset antall lokalt relevante temaer. Formålet er å forstå hvordan perspektivene deres henger sammen i en felles kontekst. Spørreundersøkelsen fastslår ikke at et felles mønster har de samme årsakene overalt.

En praktisk framgangsmåte er å velge et tema, samle inn lokale eksempler, bli enige om ett gjennomførbart tiltak og bestemme hvordan effekten skal vurderes. Evalueringen kan omfatte deltakelse, læringserfaringer, praktisk anvendelse eller et annet resultat som er relevant for tiltaket. Dette er foreslåtte måter å bruke rapporten på, ikke resultater som er dokumentert i den første undersøkelsesrunden.

Co-funded by
the European Union

8. Hva som fortsatt er usikkert, og hva som skjer videre

8.1 Hvorfor gap-analyse mellom interessentgrupper fortsatt er begrenset

ESIC-undersøkelsen ble utformet for å undersøke samsvar og mulige gap mellom kompetanser som anses som viktige i praksis, prioriteringer innen utdanning og studentenes opplevde kompetanseutvikling. Disse utfyllende perspektivene gir grunnlag for å undersøke sammenhengen mellom praksisfeltet og utdanningen.

I den første undersøkelsesrunden begrenser utilstrekkelig og ujevn representasjon av målgruppene innenfor de enkelte landene muligheten for å analysere disse sammenhengene på en pålitelig måte. Utvalget gir ikke et tilstrekkelig grunnlag for den planlagte lokale sammenligningen av alle de tre gruppene. Å slå sammen landene kan ikke erstatte slike lokale data. Strukturer i sosialøkonomien, utdanningssystemer og institusjonelle rammebetingelser varierer, og landene er ulikt representert i hver av gruppene.

Gap-analyse er fortsatt et sentralt mål for senere undersøkelsesrunder, med støtte i en bredere rekruttering fra de relevante gruppene innenfor felles nasjonale eller lokale kontekster. Målet er å identifisere mulige misforhold som bør undersøkes nærmere og danne grunnlag for dialog. Forskjeller i spørreundersøkelsens vurderinger bør tolkes i denne konteksten, ikke som direkte mål på manglende kompetanse eller utdanningens effektivitet.

8.2 Andre begrensninger for tolkningen

Rekruttering gjennom partnere og nettverk kan føre til at personer med tilknytning til prosjektet eller interesse for temaet blir overrepresentert blant deltakerne. Det kan ikke forutsettes at funnene er representative for den bredere befolkningen, og det oppgis ingen samlet svarprosent. Den geografiske dekningen bør derfor ikke brukes til å beskrive utbredelsen på nasjonalt eller europeisk nivå.

Vurderingene er basert på selvrapportering. De fanger opp oppfatninger og forventninger, og for studentene også en vurdering av egen mestringstro knyttet til kompetanseutvikling. De gir ikke direkte informasjon om prestasjoner i arbeidslivet, undervisningskvalitet, etterspørsel etter arbeidskraft eller læringsutbytte. Den høye konsentrasjonen av skårer nær toppen av skalaen begrenser dessuten muligheten til å skille presist mellom kompetansene.

Co-funded by the European Union

Spørreundersøkelsene ble utformet for bruk på flere språk. Automatisk oversettelse og lokal gjennomgang var en del av prosjektets tilnærming, men dette dokumenterer ikke at alle språkversjonene ble tolket på samme måte. Språklige og kontekstuelle forskjeller er fortsatt relevante når resultatene ses i sammenheng.

Oppmerksomhetskontrollene reduserer usikkerheten knyttet til respondentenes oppmerksomhet under besvarelsen, men det at de består kontrollene, dokumenterer ikke at alle svarene er korrekte. Analysen bygger på det registrerte resultatet fra oppmerksomhetskontrollene, ikke på en uavhengig ny vurdering av de opprinnelige svarene på kontrollspørsmålene. At alle vurderingene er komplette i det kvalitetssikrede datasettet, betyr heller ikke at alle de opprinnelige besvarelsene var komplette.

8.3 Styrking av neste undersøkelsesrunde

Senere undersøkelsesrunder kan styrke gap-analysen ved å rekruttere yrkesutøvere, undervisere og studenter innenfor de samme nasjonale eller lokale kontekstene. Rekrutteringen bør rette seg mot underrepresenterte grupper, følge med på fordelingen mellom land og grupper under datainnsamlingen og dokumentere hvilke kanaler som brukes. Gjennomgang av oversettelsene og tydelig versjonsdokumentasjon kan bidra til å avklare hvilken versjon av spørreskjemaet respondentene møter.

Den grunnleggende strukturen i spørreundersøkelsen bør forbli uendret etter lansering. Eventuelle foreslåtte strukturelle endringer i en senere versjon krever uttrykkelig godkjenning og dokumentasjon av begrunnelsen, tidspunktet, hvilken versjon som berøres, og konsekvensene for sammenlignbarheten. Denne rapporten foreslår ingen endringer i en pågående spørreundersøkelse.

En senere undersøkelsesrunde med sammenlignbart opplegg vil gjøre det mulig å undersøke om mønstrene gjentar seg over tid. Hvis andre personer deltar, kan observerte forskjeller gjenspeile både endringer i utvalgets sammensetning og endringer i oppfatninger. Påstander om individuell utvikling krever et egnet oppfølgingsdesign og data som gir grunnlag for slike slutninger.

Co-funded by
the European Union

9. Konklusjoner og videre utforskning

Den første undersøkelsesrunden bidrar med tre nyttige elementer til ESICs arbeid med kompetanseinnsikt. Den beskriver hvilke kompetanser de deltakende yrkesutøverne og underviserne anser som viktige, og på hvilke områder studentene opplever støtte fra utdanningen. Den identifiserer framtidsrettede mønstre som kan danne grunnlag for lokale spørsmål om videre læring og støtte. Den tydeliggjør også hva dette første utvalget kan gi svar på, hvor grensene for datagrunnlaget går, og hvor videre datainnsamling bør rettes inn.

Resultatene er mest nyttige når de ses i sammenheng med kunnskap om konteksten beslutningen skal tas i. Samarbeids- og relasjonskompetanse, digitale og praktisk rettede aktiviteter samt temaer knyttet til systemer, bærekraft og involvering bør alle vurderes nærmere. Rapporten gir grunnlag for å undersøke disse områdene nærmere, men hvilke tiltak som er hensiktsmessige, avhenger av lokale arbeidsoppgaver, utdanningens formål, tilgjengelige ressurser og de involverte aktørene.

Leserne kan utforske interaktive resultater og få tilgang til tilknyttede dataressurser via ESIC-rapporten om kompetansebehov. Vedlegg A beskriver hver enkelt kompetanse, vedlegg B inneholder fullstendige deskriptive resultater på gruppenivå, og vedlegg C dokumenterer metodene, den geografiske dekningen og prioriteringsmatrisen. Når leserne bruker rapporten, bør de kontrollere utvalgsfiltrene og versjonene og utvise samme varsomhet ved tolkning av små undergrupper og forskjeller i spørsmålenes betydning.

Kilder og videre lesning

Det kvantitative datagrunnlaget består av ESICs kvalitetssikrede, integrerte datasett fra første undersøkelsesrunde, kodeboken for kompetansene og spørreskjemaene for yrkesutøvere, undervisere og studenter. Studiens rammeverk for samsvar er beskrevet i konferansesammendraget «Aligning Social Innovation Competencies Among Practitioners, Educators, and Students: A Longitudinal Study in Nine European Countries». Vedlegg C beskriver spørreundersøkelsene, rekrutteringen og analysemetodene.

Offentlige prosjektressurser:

- ESIC. Rapport om kompetansebehov. Interaktive resultater, datalenker og bakgrunnsinformasjon.

Co-funded by the European Union

- ESIC. Explaining competence clusters. Publiseringsside og nedlasting av kunnskapsrapport 1.
- ESIC. Emerging profiles. Publiseringsside og nedlasting av kunnskapsrapport 2, oppgitt som anbefalt videre lesning.

Co-funded by
the European Union

European Social Innovation Campus

Nettsted

Co-funded by the European Union